

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język łaciński i kultura antyczna
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	EJLP-R0-100, EJLP-R0-230
<i>Termin egzaminu:</i>	4 maja 2022 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2022 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–30)

Wymagania egzaminacyjne 2022 ¹	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Tworzenie wypowiedzi – przekład na język polski. I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 2.1) dokonuje samodzielnego przekładu na język polski łacińskiego tekstu, korzystając ze słownika łacińsko-polskiego, oddaje w przekładzie ogólny charakter i funkcję tłumaczonego tekstu; znajduje właściwe polskie odpowiedniki leksykalne dla łacińskich wyrazów i struktur; stosuje poprawne techniki przekładu; redaguje przekład spójny i poprawny stylistycznie; 2.3) wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu kultury antycznej do sporządzenia przekładu. 1.1) rozpoznaje formy morfologiczne [...]; 1.2) identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe [...]; 1.5) wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów łacińskich i w przekładzie dotyczących mitów antycznych, [...] życia politycznego (ustrój [...] Rzymu [...]), [...] wybranych zagadnień z życia codziennego [...] Rzymian [...].

Zasady oceniania

	Zdanie	Elementy podlegające ocenie	Punktacja	
			cząstkowa	maks.
1.	Segesta est oppidum pervetus in Sicilia,	Orzeczenie imienne	0-1	5
	quod ab Aenea fugiente a Troia atque in haec loca veniente	Participium praesentis activi; wyrażenia przyimkowe	0-1-2	
	conditum esse demonstrant.	Składnia ACI: verbum regens w praesens; infinitivus perfecti passivi	0-1-2	

¹ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 poz. 493, z późn. zm.).

2.	Itaque Segestani non solum perpetua societate atque amicitia, sed etiam cognatione	Funkcje semantyczne przypadków; wyrażenie <i>non solum... sed etiam</i>	0-1-2	5
	se cum populo Romano coniunctos esse arbitrantur.	Składnia ACI: verbum deponens; infinitivus perfecti passivi; wyrażenie przyimkowe	0-1-2-3	
3.	Hoc oppidum a Carthaginensibus quondam vi captum atque deletum est.	Orzeczenia w stronie biernej; odmiana rzeczownika <i>vis</i>	0-1-2	2
4.	Fuit apud Segestanos ex aere Dianae simulacrum,	Orzeczenie w perfectum; wyrażenia przyimkowe	0-1-2	6
	cum summa atque antiquissima praeditum religione	Stopniowanie przymiotników: regularne; nieregularne	0-1-2	
	tum singulari opere artificioque perfectum.	Participium perfecti passivi; funkcje semantyczne przypadków	0-1-2	
5.	Colebatur a civibus, ab omnibus advenis visebatur;	Orzeczenia w stronie biernej; funkcje semantyczne przypadków	0-1-2	5
	cum quaestor essem,	Zdanie czasowe	0-1	
	nihil mihi ab illis est demonstratum prius.	Orzeczenie w stronie biernej; zaimki	0-1-2	
6.	Erat admodum amplum et excelsum signum cum stola;	Odmiana czasownika <i>sum</i>	0-1	6
	inerat tamen in illa magnitudine aetas atque habitus virginalis;	Odmiana czasownika <i>insum</i> ; zaimek	0-1-2	
	sagittae pendebant ab umero, sinistra manu retinebat arcum, dextra ardentem facem praeferebat.	Orzeczenia w imperfectum; participium praesentis activi; funkcje semantyczne przypadków	0-1-2-3	
Poprawność językowa i stylistyczna				1
Razem				30

Przykładowe rozwiązanie

Segesta jest bardzo starym miastem na Sycylii, o którym opowiadają (podają), że zostało założone przez Eneasza uciekającego z Troi i przybywającego w te miejsca. Dlatego mieszkańcy Segesty uważają, że zostali połączeni (są połączeni) z narodem rzymskim nie tylko długotrwałym przymierzem (więzią) i przyjaźnią, ale także pokrewieństwem. To miasto zostało niegdyś przez Kartagińczyków zdobyte siłą i zniszczone. Był u mieszkańców Segesty posąg Diany z brązu, zarówno otoczony najwyższym i bardzo starym kultem, jak i wykonany z wyjątkowym nakładem pracy (staraniem) i mistrzostwem. Był czczony przez obywateli, odwiedzany (oglądany) przez wszystkich przybyszów; gdy byłem kwestorem, niczego wcześniej mi nie pokazali (dosł. nic wcześniej nie zostało mi przez nich pokazane). Był to bardzo duży i wysoki posąg (bogini) w stoli (dosł. ze stołą), jednak był w owej wielkości wiek i wygląd dziewiczy (dziewczęcy); strzały zwisały z ramienia, w lewej ręce trzymała łuk, w prawej niosła płonącą pochodnię.

Zadanie 2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2022	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.5) wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów łacińskich i w przekładzie dotyczących [...] życia politycznego (ustrój [...] Rzymu) [...]. 3.1) [...] selekcjonuje wiadomości i je wykorzystuje do wykonania postawionych zadań.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Prowincja

Zadanie 3. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2022	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.5) wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów łacińskich i w przekładzie dotyczących [...] życia politycznego (ustrój [...] Rzymu) [...]. 3.1) [...] selekcjonuje wiadomości i je wykorzystuje do wykonania postawionych zadań.

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne podanie nazw dwóch urzędów.
 1 pkt – poprawne podanie nazwy jednego urzędu.
 0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

edyl / pretor/ konsul / cenzor / trybun ludowy

Zadanie 4. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2022	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.5) wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów oryginalnych i w przekładzie dotyczących mitów antycznych, sztuki [...]. 3.1) [...] selekcjonuje wiadomości i je wykorzystuje do wykonania postawionych zadań.

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne podanie imion dwóch bogów.
 0 pkt – odpowiedź niepełna lub błędna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- A. Posejdon
 B. Apollo

Zadanie 5. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2022	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.5) wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów łacińskich i w przekładzie dotyczących mitów antycznych, [...] literatury greckiej [...], literatury rzymskiej [...]. 3.1) [...] selekcjonuje wiadomości i je wykorzystuje do wykonania postawionych zadań.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 6. (0–3)

Wymagania egzaminacyjne 2022	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.2) identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe: szyk zdania; struktura składniowa zdania w stronie czynnej i biernej; funkcje składniowe i semantyczne rzeczownika w poszczególnych przypadkach; funkcje składniowe i semantyczne nieosobowych form czasownika (infinitivus activi i passivi praesentis, perfecti [...]); konstrukcje składniowe charakterystyczne dla łaciny: accusativus cum infinitivo, [...] dativus possessivus [...]; 1.3) dokonuje transformacji gramatycznych: odmienia rzeczowniki [...]; tworzy formy czasownikowe w czasach głównych i historycznych, w trybach, stronach i liczbach; dokonuje transformacji gramatycznych w zakresie konstrukcji składniowych (accusativus cum infinitivo, [...] dativus possessivus [...]).

Zasady oceniania

3 pkt – poprawna transformacja gramatyczna trzech zdań.

2 pkt – poprawna transformacja gramatyczna dwóch zdań.

1 pkt – poprawna transformacja gramatyczna jednego zdania.

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

a) Scimus Segestam esse oppidum pervetus in Sicilia.

b) Carthaginienses Segestam deleverunt.

c) Dianae erant sagittae et arcus.

Zadanie 7. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2022	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.4) Zdający wymienia wyrazy pochodzenia łacińskiego funkcjonujące jako terminy w różnych dziedzinach; dostrzega związki języka polskiego z językiem łacińskim [...].

Zasady oceniania

2 pkt – wpisanie trzech poprawnych synonimów.

1 pkt – wpisanie dwóch poprawnych synonimów.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub błędna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

manualny	ręczny
preferować	woleć
koniunkcja	połączenie

Zadanie 8. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2022	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.1) rozpoznaje formy morfologiczne ([...] stronę czynną i bierną czasowników we wszystkich czasach w trybie i koniunktywie [...]); 1.2) identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe: szyk zdania, struktura składniowa zdania w stronie czynnej i biernej; [...] składnia nazw miast; consecutio temporum, zdania podrzędne z [...] koniunktywem; 1.3) dokonuje transformacji gramatycznych: odmienia rzeczowniki [...]; tworzy formy czasownikowe w czasach głównych i historycznych, w trybach, stronach i liczbach [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch zdań.

1 pkt – poprawne uzupełnienie jednego zdania.

0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. B

2. C

Zadanie 9. (0–3)

Wymagania egzaminacyjne 2022	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.1) rozpoznaje formy morfologiczne ([...] stronę czynną i bierną czasowników we wszystkich czasach w indykatiwie i koniunktiwie; [...] participia (praesentis activi [...]); czasowniki nieregularne [...]); 1.3) dokonuje transformacji gramatycznych: [...] tworzy formy czasownikowe w czasach głównych i historycznych, w trybach, stronach i liczbach [...].

Zasady oceniania

- 3 pkt – poprawne wpisanie trzech form czasownika *demonstrare*.
- 2 pkt – poprawne wpisanie dwóch form czasownika *demonstrare*.
- 1 pkt – poprawne wpisanie jednej formy czasownika *demonstrare*.
- 0 pkt – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

colebatur	demonstrabatur
veniente	demonstrante
essem	demonstrarem

Zadanie 10. (0–15)

Wymagania egzaminacyjne 2022	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Tworzenie wypowiedzi [...]. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 2.2) tworzy wypowiedzi z wykorzystaniem popularnych łacińskich terminów z różnych dziedzin. 3.1) dostrzeżę antyczne źródła konkretnych zjawisk naszej cywilizacji i kultury – samodzielnie analizuje i syntetyzuje treści zawarte w tekstach łacińskich i w przekładzie; interpretuje fakty i zdarzenia historyczne, selekcjonuje wiadomości i je wykorzystuje do wykonania postawionych zadań; 3.2) integruje wiedzę z różnych dziedzin do wyrażania i uzasadniania swojego punktu widzenia ([...] zjawiska społeczne i polityczne [...] wydarzenia z dziedziny kultury).

Zasady oceniania

Kryterium		Punktacja	
		częstkowa	maksymalna
I. Znajomość kultury antycznej	Wyczerpujący opis zagadnienia (np. cechy charakterystyczne, wpływy, powiązania, zjawiska, przedstawiciele, fakty, zjawiska, daty); bardzo dobra znajomość problemu; brak błędów merytorycznych.	6–5	6
	Poprawny opis i dobra znajomość zagadnienia; drobne usterki merytoryczne.	4–3	
	Pobieżna znajomość zagadnienia; nieliczne błędy merytoryczne.	2–1	
	Brak znajomości zagadnienia; brak odwołań do kultury antycznej; istotne błędy merytoryczne.	0	
II. Trafność przytaczanych przykładów i umiejętność ich omówienia w związku z tematem	Pełna i trafna analiza i interpretacja zagadnienia; jasne wyrażenie własnego stanowiska.	6–5	6
	Poprawna analiza zagadnienia; nieliczne błędy w interpretacji; niewyrażenie własnego stanowiska.	4–3	
	Pobieżna analiza zagadnienia; błędy w interpretacji.	2–1	
	Niewłaściwa analiza i interpretacja zagadnienia lub ich brak.	0	
III. Terminy, wyrażenia	Poprawne zastosowanie terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej.	2	2
	Rzadkie, ale poprawne zastosowanie terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej; nieliczne błędy w pisowni.	1	
	Brak terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej; błędne ich zastosowanie; błędy w pisowni.	0	
IV. Język i styl	Język komunikatywny, na ogół poprawna składnia i frazeologia, zgodna z normą fleksja i ortografia.	1	1
	Język niekomunikatywny, niezgodna z normą składnia, liczne błędy ortograficzne.	0	
		Razem 15 punktów	